

Карта на седемте чудеса на света

ЕГИПЕТСКИТЕ ПИРАМИДИ

Първото чудо на света са египетските пирамиди. Защо?

Заради тяхното могъщество: “Планини от камък, поставени върху планини от камък”, казва Филон. Заради тяхното великолепие: “Безполезна суета на фараоните, която струвала невъобразима сума пари”, казва Плиний.

Заради тяхното величие: “Най-смайващата архитектурнична идея, която не може да бъде победена”, казва Гьоте.

Заради тяхната старост: “Всичко на този свят се бои от времето, но времето се бои от пирамидите”, казва една арабска поговорка.

И заради качествата, които не притежават: “Поради местоположението си пирамидите поглъщат своята сянка, така че не я виждаме”, казва Хигин, а по-късно и Касиодор.

Някои от пирамидите са били победени от разрушителното влияние на времето, други са потънали в морето от пустинен пясък. Те се издигат върху гола скалиста височина, която отделя долината на животворния Нил от мъртвата пустиня, и са строени в една редица от почти сто километра от Кайро до Илахун.

ВИСЯЩИТЕ ГРАДИНИ НА СЕМИРАМИДА

Нашето пътуване към второто чудо на света ни води в една местност между две реки, когато според Библията бил земният рай. Води ни в нейната столица Вавилон, която била най-големият град в древния свят и "най-забележителното царство сред царствата", което се заличило от лицето на земята, когато се поставяли основите на Рим и после отново се възродило в цялото си великолепие, за да се превърне най-сетне в свърталище на пустинните кукумявки, изследвано само от археолозите. Ще отидем в тази страна и в този град, за да търсим висящите градини на

легендарната Семирамида. В древността и днес най-голямото Вавилонско чудо си остават те - Висящите градини на Семирамида. Не укрепленията, които били само гигантски, не кулата, която била само колосална, не Мардуковият път, който бил само монументален, а творбата, която имала право да се кичи с всички тези епитети, а освен това, както пише Филон, била "прелест и радост за очите".

КОЛОСЪТ В РОГОС

Филон пише: "Остров Родос е в безгрижното море. Някога, когато бил още на дъното, изнесал го на бял свят Хелиос и го поускал от боговете за своя собственост. Тук стои Колосът, висок седемдесет лакътя, създаден като образ на Хелиос, сияйният бог на слънцето, който свети на простосмъртните и боговете. За своята творба скулптора употребил толкова много мед, че за отливката не стигнали всички запаси и трябвало да се вземе от рудниците по целия свят. Зевс обсипал родосците с толкова богатство само за да го употребят за прослава на Хелиос и да му издигнат статуя, която стига от земята чак до небето".

С тези "рудници по целия свят" Филон сигурно попрекалява. Но що се отнася до височината на статуята в чест на "сияйният бог", той дава най-ниските данни от всички антични автори - 30 метра. Други пишат, че била висока 35 до 40 метра; анонимен автор дори твърди, че стояла разкрачена на двете противоположни стени на пристанището, така че корабите, които пристигали в Родос, трябвало да минават под нея.

ХРАМЪТ НА АРТЕМИДА В ЕФЕС

"Храмът на Артемидата Ефеска е един изключителен и неповторим земен дом на боговете. Който веднъж го зърне, ще се убеди, че тук земята и небето са сменили местата си и светът на безсмъртните богове се е преместил от небето на земята."

Така Филон започва да описва постройката, която всички хора от древността провъзгласяват еднородно за най-възхитителната в света.

"Ловджийката със златното вретено", "богинята с доблестен характер", "девойката, достойна за уважение", така Омир нарича Артемидата,

прекрасната и вечно млада богиня, чиято земна обител бил ефеския храм.

Тя била дъщеря на Зевс, върховният древногръцки бог, властелинът на богове и хора, който обитавал високия Олимп. Хезиод пише в "Произхода на боговете": Отначало бил Хеос, от него произлязло всичко и богинята на земята Гея, която после родила бога на небето Уран. От брачния съюз на тези две божества възникнал родът на страшните великани Титаните, а най-малкият от тях, Кронос, свалил Уран от трона и заграбил властта. Той като се страхувал, че неговите деца ще сторят същото с него, той изяждал всяко едно от тях веднага щом се родяло, не успял да изяде само най-малкото, Зевс, което неговата съпруга и сестра Рея родила тайно на остров Крит. Опасенията на Кронос се оправдали; когато Зевс пораснал и възмъжал, той го принудил да върне на бял свят неговите братя и сестри, надвил го след тежка борба и се провъзгласил за върховен господар на небето и земята; на брат си Посейдон оставил властта над морето, а на Хадес, втория си брат - властта на подземното царство.

МАВЗОЛЕЯТ В ХАЛИКАРНАС

Малко места има по света, където годините са създали такъв рай за скитника през столетията, каквото е западното крайбрежие на Мала Азия, набраздено от безброй заливи. Тук още по времето, когато никой не е подозирал, че някога ще има някакво си "християнско летоброене", възниквали красиви градове с възхитителни сгради и още по-възхитителна култура. Най-северният от тези прочути градове бил Троя, по-нататък се редели Лариса, Гаргари, Кима, Смирна, Колофон, Ефес, Милет, Меласи, а най-южният бил Халакарнас. В този град има гробница, която е едно от седемте чудеса на света.

Бодрум е съвременното название на гревния Халакарнас. Този град живее и до днес, макар и като незначително турско пристанище, заобиколено от гористи хълмове.

Мястото, където е построен градът първоначално е било остров от пясъчни наноси. Днес той е живописно разположен в сред лозя, между които се виждат лакатушните гревни крепостни стени.

ФАРЪТ НА ОСТРОВ ФАРОС

Седмото чудо на света е в египетски води, в делтата на "реката, хранена от небето". Фарът на остров Фарос край Александрия е изчезнал завинаги и без следа.

А може би някой се съмнява, че въобще го е имало? И ако го е имало, че наистина е бил такава великолепно постройка, та са го считали за чудо на света?

За него имаме сведения от гревните и средновековните очевидци, които действително са го видели: той бил по-висок и от най-високата пирамида. Знаем кой го е построил: книжският архитект Сострат.

Всички исторически паметници в Александрия са изчезнали, с изключение на един: така наречената "Колоната на Помпей". Никой не знае защо се нарича така. Тя няма нищо общо с прочутия противник на Цезар, който преди да влезе в града, заповядал да убият Птолемей XIII. Според една по-стара версия колоната издигнал император Теодосий I в чест на "окончателната победа на християнството в Египет" през 391 г.; според по-новата, потвърдена от открития гръцки надпис на нейния пиедестал, тя била поставена от император Диоклетиан през 297 г., когато успял да потуши въстанието на египетския си противник Ахилес. Колоната се издига на хълма над затвора в Сереметон, издялана е от асуански червен гранит и е висока заедно с пиедестала и големия коринтски капител 26,9 м. Първоначално тя била една от многото колони, които образували колонадата на Сереметона; пиедесталът се състои от блокове, насобрани от разрушените древноегипетски храмове. Пазят я три сфинкса, също от червен гранит; произходът и възрастта им са неизвестни.

ЗЕВС ОТ ФИДИЙ В ОЛИМПИЯ

Това място, чието име и традиция са живи и досега, е било най-свещеното късче земя на древна Елада. Тук никога грък не е изваждал мечта си срещу грък, тук никога не се е проливала човешка кръв; откакто Олимпия съществува, само веднъж прекрачил границите ѝ въоръжен човек, и то случайно: за това, че неин гражданин се бил заблудил, Спарта трябвало да заплати огромна глоба. Олимпия била остров на мира, връзка между всички елински племена, форум на разбирателството между всички гръцки държави, поле на благородно

съревнование на най-добрите от добрите състезатели. Тук се състезавали не само спортисти, но и хора на изкуството и учени. Когато през 1500 години олимпийските игри били подновени (последната древна олимпиада била проведена през 393 г., а първата съвременна през 1896 г.), удало се да се възстановят само в спортно отношение, но дори и това било голяма крачка напред по пътя за достигане на целите, които преследвали олимпийските срещи в древността.

<http://7wonders.hit.bg/Home/home1.html>

